

Posudek diplomové práce

Název práce: Konflikt dobra a zla v Silmarillionu ve vztahu k bibli

Autor práce: Benjamin Kučera

Autor ve své práci zvolil pozoruhodné téma: členité a vícevrstevné pojetí vztahu dobra a zla v literárním díle britského spisovatele J. R. R. Tolkiena, zejména (ač nikoli výlučně) jak je artikulováno v jeho (posmrtně vydaném) díle Silmarillion - a to ve srovnání s pojetím vztahu dobra a zla v rozhodujících textech biblické tradice (která ostatně tvořila významnou součást Tolkienova světonázorového zázemí - vzhledem k tomu, že byl praktikujícím římskokatolickým křesťanem).

Autor v první kapitole své práce shrnuje děj jednotlivých součástí Silmarillionu (jež má charakter volného souboru různorodých mytologických látek). V následující kapitole pak zaměřuje svou pozornost na kosmický střet mezi silami dobra a zla, jak je tematizován v jednotlivých částech Silmarillionu, včetně důležitých souvisejících symbolů a metaforických motivů (jako je zejména střet světla a tmy), a také jednotlivých doložitelných vlivů na Tolkienovo pojetí sledované problematiky, jak se objevují v odborné literatuře věnované jeho dílu (Tolkienova křesťanská víra, jeho zkušenost osobní účasti v první světové válce, jeho niterný zápas s pesimismem, způsobený několika tragédiemi, které zažil v období dětství a dospívání, jeho záliba ve starogermánské mytologii).

V této druhé části své práce autor rozebírá Tolkienův názor na původ zla, jak jej prezentuje ve svých literárních dílech, a také Tolkienem zastávané metafyzické vysvětlení vztahu mezi dobrem a zlem. Ve třetím oddíle autor zaměřuje optiku svého badatelského zájmu na jednotlivé konkrétní postavy Tolkienova mytologického světa a na jejich osudech dokládá, jakým způsobem Tolkien prostřednictvím literární fabulace pojednává problematiku působení zla ve světě. V závěrečném oddíle autor rekapituluje a komentuje zobecnitelné závěry, k nimž se dopracoval v průběhu svého bádání.

Práci Benjaminu Kučery považuji za zdařilou. Dosažených cílů, které si vytkl v úvodu, přesvědčivě dosáhl. Problematiku zevrubně pojednal a kompetentně vstoupil do rozhovoru se sekundární literaturou, týkající se Tolkienova života a literárního díla. Zároveň kriticky zpracoval řadu pramenných textů (Tolkienových děl), nejenom Silmarillion, ale také trilogii Pán prstenů (včetně Hobita), a také některé Tolkienovy literárně teoretické eseje a kratší prózy. Po jazykové a stylistické stránce je práce na dobré úrovni (ač na občasná jazyková a stylistická klopítnutí) a také její logická a argumentační struktura působí přesvědčivě. Práci by

ovšem prospělo důkladnější zpracování širšího okruhu relevantní odborné literatury, věnované Tolkienovi, které je zejména v anglickém jazyce, vskutku nepřeborné množství. Nevelký rozsah zpracované odborné literatury je hlavní slabinou práce a důvodem, proč ji podle mého názoru nelze klasifikovat stupněm A.

Závěrem shrnuji: vzhledem ke zmíněným silným i méně silným stránkám práce navrhuji hodnocení B.

Pavel Hošek

10. září 2014